

ZNAČILNOSTI RIMSKE KULTURE

NASTANEK RIMA?

- Brata dvojčka Romula in Rema je dal njun stric, ki se je bal za prestol, v košari vreči v naraslo Tiberu. Ko je voda upadla, je naplavila košaro pod sedmimi griči, kjer ju je našla volkulja in skrbela zanju ter ju celo hranila s svojim mlekom, dokler ju niso našli pastirji pri katerih sta odrasla. Kasneje sta sezidala mesto tam, kjer ju je našla volkulja, vendar sta se pri izbiri imena zanj sprla.
- Romul je zaradi tega brata celo ubil in sam postal kralj mesta, ki se po njem imenuje Roma (Rim).

RIMSKI BOGOVI

- **Jupiter**-kralj bogov, bog neba
- **Neptun**-bog morja
- **Apolon**-bog sonca in mladosti, pesništ
- **Mars**-bog vojne
- **Merkur**-bog trgovine, glasnik bogov
- **Vulkan**-bog ognja in kovačev
- **Pluton**-vladar podzemlja
- **Junona**-boginja neba, zakona in druž
- **Cerera**-boginja rodovitnosti in žetve
- **Diana**-boginja plodnosti in lova
- **Venera**-boginja ljubezni in lepote
- **Minerva**-boginja modrosti
- **Vesta**-boginja ognjišča in ognja
- **Bakhus**-bog vina in veselja

ZAČETKI

- **Rimljani so podobno kot Etruščani in Grki veliko dosegli v kulturi in znanosti-Latinščina-Latinica-Strabon,...**
- **V času rimskega imperija je bilo v eni državi združeno veliko različnih ozemelj, ljudstev, kultur in jezikov**
- **Rimljani so bili ponosni na svojo sposobnost vladanja in vodenja države.**
- **V umetnosti, znanosti, gradbeništvu, filozofiji, literaturi in književnosti so priznavali in prevzeli dosežke grške kulture.**
- **Po zavzetju Grčije v 2. stoletju pr. Kr. So Rimljani združili grško, helenistično in rimsko kulturo v grško-rimsko kulturo**
- **Njihova dediščina je temelj današnje Evropske kulture**

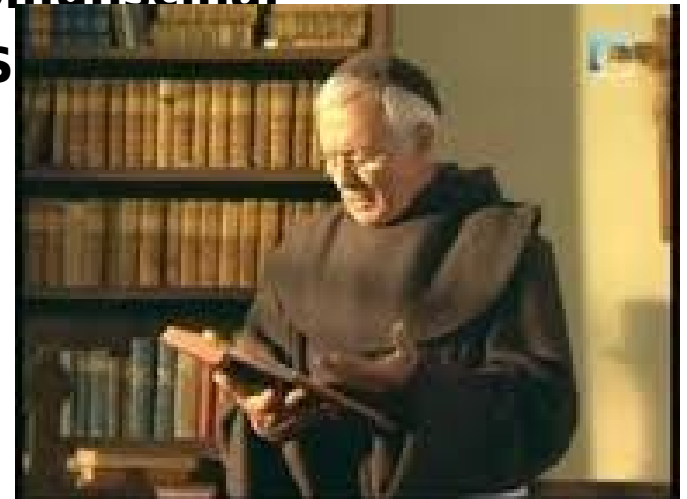
V TEM ČASU:

- Širjenje države in razmah trgovine, ki je sledil, sta med rimljani povečala zanimanje za nove dežele.
- Nastala so številna dela-sad potovanj(književnost)
- Najpomembnejše tovrstno delo je napisal Grk Strabon v času cesarja Avgusta.
- Imenoval se je ZEMLJEPIS.
- Izdelal je tudi zemljevid rimskega imperija.
- Napredovale so tudi:KARTOGRAFIJA,
ENCIKLOPEDIČNO PISANJE, MEDICINA-GALEN (KUGA),
FILOZOFIJA, PISANJE NA SPLOŠNO

LATINŠČINA

- Rimljani so napisali veliko zgodovinskih del
- Pisala stan predvsem Livij in Tacit.
- Večina del je v Latinščini.
- Še več stoletij po zatonu rimskega imperija je bila Latinščina še vedno jezik, ki so se ga učili in pisali.
- Iz nje so se razvili mnogi mednarodni jeziki:italijanščina, španščina, francoščina,portugalščina, romunščina.
- Te jezike imenujemo **romanske jezike**.

LATINICA

- Je pisava, ki so jo razvili Rimljani.
- Danes jo uporabljamo skoraj povsod.
- Vse do visokega srednjega veka so v Evropi uporabljali rimske številke.

Aa Bb Cc Čč Ćć
Dd Dždž Đđ Ee
Ff Gg Hh Ii Jj Kk
Ll Llj Mm Nn
Njnj Oo Pp Rr Ss
Šš Tt Uu Vv Zz Žž

ARHITEKTURA

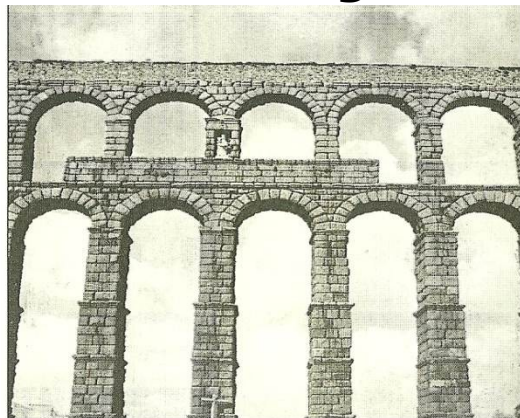
- **BETON-** Rimljani so iznašli mešanico peska, vulkanskega prahu, cementa in vode.
- **AKVADUKT-** je mesto oskrboval s svežo in pitno vodo.
- kadar je akvadukt prečkal reko ali sotesko, so ga dvignili visoko nad njo, v ravninskih predelih pa so ga speljali pod zemljo, tako, da je voda ostala hladna.
- **MOSTOVI**
- V mestih so uredili tudi **KANALIZACIJO s KLOAKAMI** (mrežo odtočnih kanalov) in v hišah pa centralno ogrevanje.

<http://commons.wikimedia.org/wiki/Aqueduct>

AKVADUKT, MOST

- Pomanjkanje vode in blatni tokovi Tibere so vplivali na to, da so bile vodne zaloge rimske republike od nekdaj zelo skope.
- Vodo, ki je pritekala z Apeninov, so usmerili v zato grajene kanale, ki so bili vkopani v zemljo.
- Da bi premagali višinske razlike na terenu so nad zemljo zgradili ločne mostove.
- Gradnjo viaduktov so nadzirali visoko učeni uradniki.
- Le dobro organizirana država je sposobna postaviti

**AKVADUKT IZ
SEGOVIE
V ŠPANIJU**

RIMSKI MOST V RIMINIJU

KANAL-izacija

- **Gradili so jih zaradi odplak**
- **Gradnja je bila nadvse naporna**
- **Ta sistem so sestavljale podzemne galerije, tako visoke in široke, da je v njih človek lahko hodil v vzravnem položaju.**

GRADBENIŠTVO

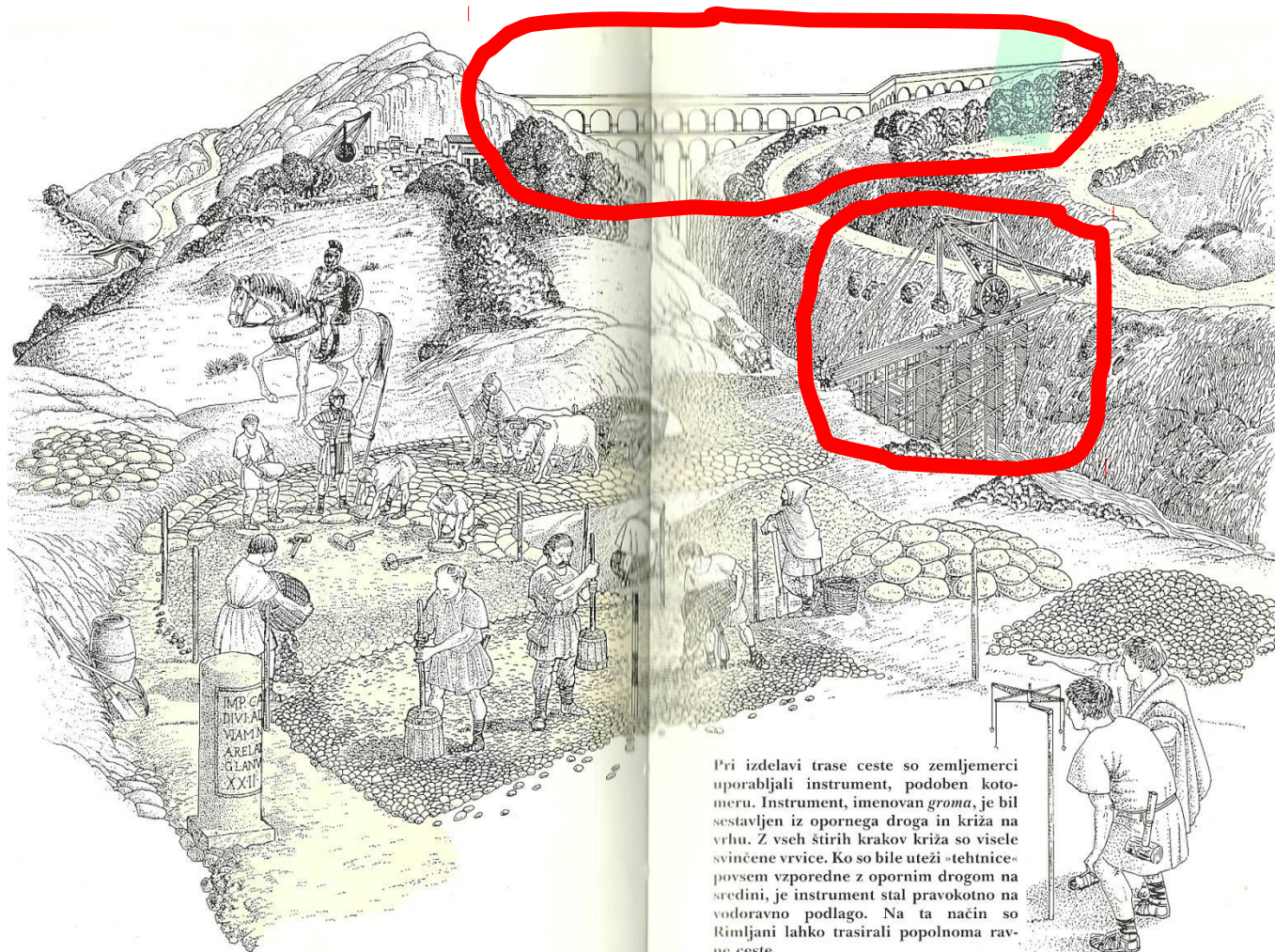
- **Izboljšali so gradbene tehnike drugih ljudstev**
- **Uporabljali so kamen, glino, apno in les.**
- **Okraševali so pročelja in druge na zunaj vidne pa tudi nevidne dele hiš-mozaiki**
- **Naprave (škripec,žerjav) so poganjali sužnji.**
- **Orodje so si izdelali delavci sami**
- **Bili so izjemno dobri graditelji cest (Via Domitia je prva rimska cesta, zgrajena na ozemlju Galije v letih 120 - 118 pred Kristusom)**

Rimska cesta

GRADNJA CEST

VIA DOMITIA

- **Via Domitia je prva rimska cesta, zgrajena na ozemlju Galije v letih 120 - 118 pred Kristusom.**
- **Via Domitia je povezala ozemlji Apeninskega in Pirenejskega polotoka**

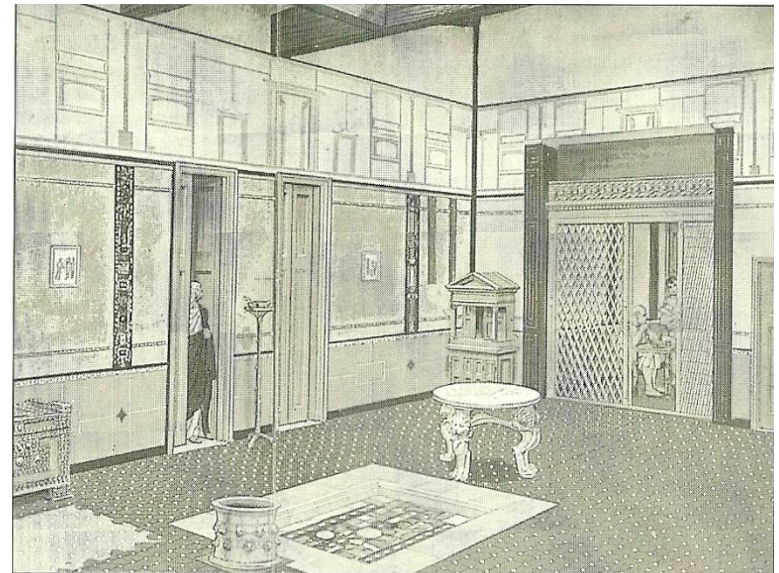
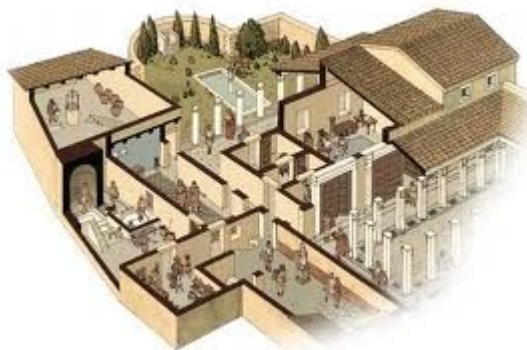
OKOLJE IN HIŠA

- **DOMUS**-hiša,dom
osrednji del je bil atrij. (premožni rimljani)
- Kmalu je prebivališče za premožnejše Rimljane postala **RAZKOŠNO OPREMLJENA STANOVANJSKA HIŠA.**
- Večnadstropne stavbe-OTOKI: v njih so prebivali manj premožni ljudje.
- V 2. stoletju po Kristusu so se začeli deliti na četrti (bogati-manj premožno prebivalstvo.
- **PODEŽELJSKA VILA**-posestvo v lasti premožnih rimljanov, ki služi za sprostitvev.
- **RIMSKÉ TERME-SPROSTITEV, OSEBNA HIGIENA, DRUŽENJE.**

OKOLJE IN HIŠA

DOMUS

- V domusih so prebivali predvsem premožni rimljani.
- Središče hiše je bil atrij iz katerega se da priti v vse dele hiše.
- Hiša je bila enonadstropna.
- Najbolje ohranjena prebivališča tega tipa

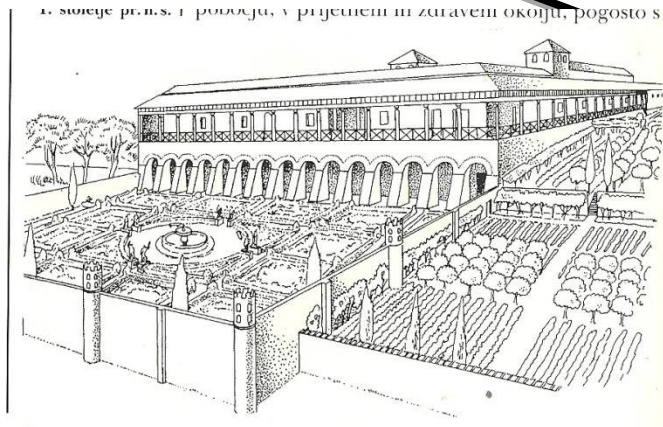

OKOLJE IN HIŠA

PODEŽELJSKA VILA

- VILLA RUSTICA

- Oskrbniki in sužnji ki so skrbeli za velikansko posestvo

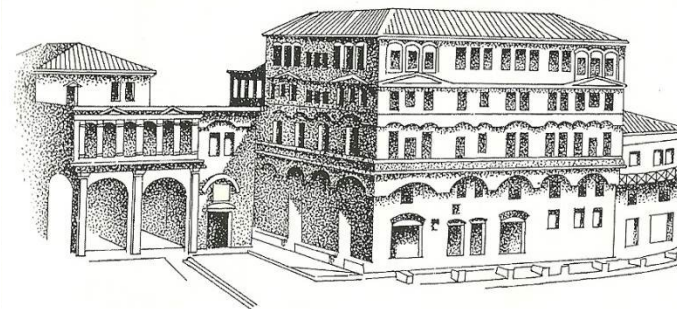
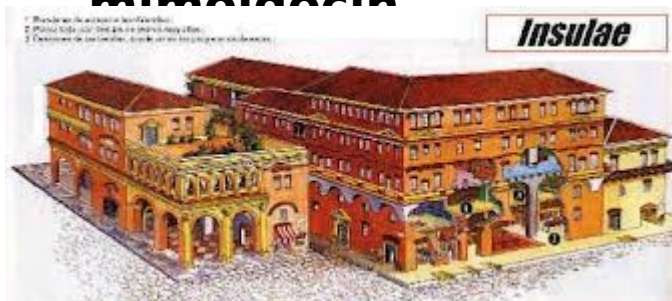
- VILLA URBANA

- Tu so prebivali gospodarji, ki so se hoteli umakniti iz mestnega kaosa in se sprostiti.

Vstareem Rimu v nasprotju z današnjim arhitekturnim pomenom beseda villa ni pomenila lepe hiše, ampak posestvo s stanovanjsko hišo.

OKOLJE IN HIŠA OTOK

- Otoke so gradili zaradi pomanjkanja prostora
- Te stavbe so bile tudi po 5 nadstropne
- Te hiše so bile ozke in ne preveč udobne.
- Ker so bili nosilni tramovi iz lesa so se te otoki kar hitro porušili ali pa so zgorele v požarih.
- Stanovanja so oddajali v najem manj premožnim družinam.
- Zaradi pomanjkljive komunalne oskrbe so odpadke pogosto metali kar skozi okno, včasih tudi na glave mimoidočih

DRUŽENJE

- **AMFITEATER-gladiatorski boji, bitke z živalmi, pomorske bitke,...**
- **FORUM-**
- **RIMSKE TERME-SPROSTITEV, OSEBNA HIGIENA.**

RIMSKE TERME

- Rimljani so veliko svojega časa preživali v termah
- Na začetku so bile privatne in pogosto združene z gostilnami.
- Kasneje so se razvila javna kopališča
- Ženske in moški so se kopali ločeno.

[http://
aveteromani.antika-
si.com/slike/00_121.
jpg](http://aveteromani.antika-si.com/slike/00_121.jpg)

AMFITEATER

- **Amfiteater je javna zgradba iz klasičnega obdobja rimske zgodovine , ki so jo uporabljali za:**
- **-športne prireditve,**
- **-igre,**
- **-ostale predstave.**
- **Najbolj znan amfiteater na svetu, je Rimski kolosej.**
- **V njem so se odvijali gladiatorski boji, ki so bili med rimljani najbolj priljubljena oblika zabave in druženja.**

BO n. št. so v Rimu
 pri nov amfiteater.
 je bila velika in okrogla,
 pa so bili razporejeni
 srednjega prostora.
 e so jo poimenovali

se igre začnejo ...
 je bil zgrajen za zabavo
 lov. Za proslavitev otvoritve
 rimski boji potekali sto dni.
 seja, ki se je dvigal 57 metrov
 mom, je bilo prostora
 000 ljudi.

sebišča

hodnik

arena

Pomorske
 Veliko ljudi ver
 poplavi arena
 bitko, v kateri
 na ladjah.

* Pomorska b
 v Koloseju, je
 snaj Rima.

FORUM

- **Glavni trg v mestu**
- **(lat . Forum) je središče političnega, pravnega, gospodarskega, kulturnega in verskega življenja v starem Rimu .**
- **V rimskih časih je bil mestno območje.**
- **Na forum so prebivalci prihajali, da bi si med seboj izmenjali informacije in novice, kupovali, prodajali, menjali in opravljali verske dolžnosti.**

UMETNOST

- **KIPARSTVO**-mozaiki-kipi
- **SLIKANJE**-freske-poslikave
- **GLASBA**- glasbila, ob njej se je razvilo mnogo plesov.
- **KNJIŽEVNOST**-epika-lirika
- Nanjo so močno vplivali Grki.

KNJIŽEVNOST

- **Pisali so pesmi, komedije, potopise, miti, legende,...**
- **Najbolj znani pisci so bili:**
  - 1. Pesnik Vergilij,**
  - 2. Pesnik Ovidij,**
  - 3. Pisec komedij Plavt (napisal je kar 130 iger).**
- **Cesar Avgust je v Rimu dal zgraditi veliko knjižnico.**

POSLIKAVE

MOZAIKI

GLASBA

DVOJNO DELO
Bronasti satir (gozdno božanstvo) igra na dvojnico, par navadnih piščali. Treba se je bilo zelo potruditi, da si se navadili igrati nanje – treba je bilo pihati v obe piščali hkrati.

VIBRIST ROG
Cerna, zelo dolg rog, zvil v vibo, so uporabljali zlati v vojski za signalizacijo pri bojevanju. Risba na desni približno kaže, kakšen je bil, dejansko je bil ustnik podoben tistemu pri današnji mušketi.

FLAVTA
Tudi ta rimska flavta je prečna kakor današnje. Ponovno so jo sestavili iz razjavih delov, najbrž nepravilno, tako da zdaj ni mogoče igrati nanjo.

bronasta figura krasti ustnik

BOG GLASBE
Na tem delu neke freske vidimo Apolona, ki drži liro. Bil je bog sonca, a tudi pokrovitelj glasbe in pesništva. Apolon je bil ljubljeneц cesarja Avgusta (str. 8).

BRONASTE CIMBALE
Te bronaste cimbele, ki so jih našli v Praenestah (v današnji Italiji), imajo luknje, kjer so bila nekoč uvožena ali pletena držala. Rimljani so igrali le na nekaj tolkal, med katerimi so sistrum (kovinska ropotulja, v glavnem za verske namene) in preprosti bobni, podobni tamburinu.

luknje, ki se pokrivajo s prsti, da nastajajo različno visoki toni

ZABAVA

- **GLEDALIŠKE PREDSTAVE**-najcenejša oblika razvedrila, obiskovali so ga vsi razen sužnjev in žensk.
- **DIRKE Z VOZovi-**
- **GLADIATORSKI BOJI-**
- **BORBE Z ŽIVALMI-**
- **ŠPORT-**

DIRKE Z VOZOV

- **Najpogostejše so bile bitke z dvo in četvero uprego**
- **Vozniki so bili večinoma sužnji**
- **Nosili so čelado, v eni roki so držali vajeti, v drugi roki pa bič.**
- **Steza je bila polkrožne oblike**
- **Vedno je bilo veliko poškodovanih.**

GLEDALIŠKE PREDSTAVE

- Rimljani so najraje obiskovali predstave ki so prikazovale komedijo.
- Imele so preprost zaplet in srečen konec
- Tako kot Grki so med igro nosili masko

GLADIATORSKI BOJI

- Prvi boji so v Rimu potekali v 3. stoletju pr. n. št.
- Gladiatorji so bili sužnji, vojni ujetniki, ali na smrt obsojeni zločinci.
- Zmagovalcem so ponujali visoke nagrade.
- Borbe so bile še bolj zanimive, če so se gladiatorji bojevali z živalmi, ali pa so areno napolnili z vodo.

ŠPORT

**RIMLJANI SO SE ŽE UKVARJALI S ŠPORTOM.
TAKO KOT MI SO IMELI RAZLIČNE NAČINE ŠPORTA-REKREACIJE**

- Tek,
- Gimnastika,
- Metanje diska,
- Metanje kopja,
- Jahanje,
- Igre z žogo,...

VIRI

- Knj. Kako so živali Rimljani,
- Učb. Raziskujem preteklost 7,
- Knj. Stari Rim,
- Knj. Gladiator,
- <https://www.google.si/imghp?hl=s>
[l&tab=ii](#)
,
- [http://en.wikipedia.org/wiki/Main_](http://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page)
[Page](#)
,
- In drugi online: poclavi